

«Nevaru nevienu dienu nebūt darbā»

Inga Kigitoviča ar savu komandu: no kreisās - Lana Kozlovska un Nadežda Kozlovska, no labās - Alise Gruze. Komandā strādā arī Ingas dzīvesbiedrs Uldis Janovičs.

Mēdz teikt, ka paēdis cilvēks ir laimīgs cilvēks. Un vēl laimīgāks ir tas, kurš paēdis garšīgi. Tad nu var domāt, ka krietna daļa Dobeles skolēnu, vairāku iestāžu un uzņēmumu darbinieki un vēl citi, kuriem paveicies baudīt individuālā komersanta «Bērzi» īpašnieces INGAS KIGITOVĪČAS gādātās maltītes, ir patiešām laimīgi cilvēki. To var apliecināt arī šo rindu autore, kurai laimējies vairākus gadus pusdienot Dobeles Valsts ģimnāzijas ēdnīcā. Ko Ingai pašai nozīmē šī darbošanās, rūpējoties par ēdienreizēm ne tikai skolā vien?

No sagādnieces līdz īpašniecei

- Cik ilga ir tava pieredze virtuves vadīšanā?

- Nu jau piecpadsmit gadu. Mani motivēja vecāki, galvenokārt tēvs, kuri darbojās tirdzniecībā. Sākumā biju viņiem par sagādnieci, staigāju ar maisiņiem... Skolu jau vispirms bija paņēmusi mamma. Pēc gadiem trim tēvs pateica: peļņas nav, jēgas nekādas... Teica man: ja gribi, pārņem, bet mamma tur vairs neies. Tā es nokārtoju visus «papirus» un sāku. Jā, faktiski esmu ģimenes biznesa turpinātāja. Atnākusi no Rīgas, pēc skolas beigšanas, no astoņpadsmit gadu vecuma strādāju pie mammas veikalā – gan augšstāvā, gan lejā, reizēm pat diennaktīm strādājām, piegādāju preces. Kā nonācu līdz virtuvei? Tas, liekas, bija pats par sevi. Laikam jau tas ir ģēnos.

Uzņēmums «Bērzi» pastāv jau trīspadsmit gadus. Ģimnāzijas virtuve arī ir tā, kur top ēdieni visiem klientiem – ģimnāzijas bērniem, pedagogiem (nāk bērni arī no vidusskolas), krīzes centram, tagad – skolēnu un sportistu nometnēm, arī individuāliem pasūtītājiem – pašvaldības darbiniekiem, policistiem, pilsētas iestāžu darbiniekiem. Jā, daudziem klientiem ēdienus piegādāju pati. Mācību gada laikā gan no iestādēm brauc paši pakaļ. Savukārt ģimnāzijas ēdnīcā pusdieno arī ļaudis no «Spodriņas» un citurienes.

Dienā – četri simti ēdāju

- Saprotu, ka lielākā slodze tev ir mācību gada laikā?

- Tā ir. Turklāt tagad visiem bērniem ir brīvpusdienas. Dienā ēdnīcā «apgrozās» ap trīssimti un vairāk cilvēku. Ja pieskaita tos, kuri vēl ņem pusdienas, kopā ir ap četriem simtiem ēdāju.

- Cik liela virtuves komanda ar to tiek galā?

- Esam pieci darbinieki. Sākam sešos no rīta, ap trijiem, četriem pēcpusdienā darbdiena ir beigusies. Bet es strādāju arī vakaros. Stundu dienā paguļu (tas man ir obligāti nepieciešams) un turpinu – nodarbojos ar produktu sagādi. Jo neviens cits jau manā vietā to nedarīs. Es nevaru nevienu dienu nebūt darbā, jo tad viss apstājas. Nav neviena tāda «mulķa», kurš gan skraidīs pa veikaliem un vedīs preces, gan rakstīs ēdienkarti, gan kārtos grāmatvedību, gan stāvēs pie kases, ja vajadzēs – aizvedīs ēdienu klientiem un vēl gatavos. Ja man darbinieks neatnāk uz darbu, es mizoju kartupeļus... Jā, esmu arī apkopēja, ja vajag: ja man kaut kas nepatiks, kā ir izdarīts. Aizbraucu kaut vai vakarā vai sestdien, svētdien viena pati un iztīru. Arī savus grāmatvedības «papirus» rakstu vienatnē, skolā, pa vakariem. Esmu «desmit vienā».

- Un tu visu to vari paspēt?

- A ko man darīt? Tā es arī daru. Tas man laikam no dzimšanas, droši vien no tēva: viņš man bija dikti strādīgs. Un mamma jau arī ņemas no sirds... Tā visi ir pieraduši – ja piecas minūtes kaut ko kavēju, jau zvana: kur tu esi?... Es jau ar esmu tāda, ka nevaru atteikt. Ir gadījies, ka piezvana pēcpusdienā, - vajag uzklāt galdu nākamajā dienā. Un es deviņos vakarā braucu, pārku un taisu, kaut pa nakti, vai ceļos piecos, sešos no rīta, lai viss būtu.

Tiesa gan, banketus es vairs negatavoju, jo tas ir šausmīgs darbs. Man sirds sāp, ka tā, bet visu nevar paspēt fiziski. Tikai ģimnāzijas pasākumiem gatavoju vajadzīgās kafijas pauzes.

- Vasarā tavu virtuvi novērtē nometņu dalībnieki...

- Jā, arī vasarā esmu virtuvē no rīta līdz vakaram, jo ir vajadzīgas ne tikai pusdienas, bet arī brokastis, launags un vakariņas. Nāk nometņu dalībnieki ēst uz vietas, piemēram, nupat man bija četrdesmit peldētāju. Jūlijā ēdināsim astoņdesmit vietējos futbolistus. Savukārt uz nometni «Zaļkalnos» maltītes ir jāaizved.

«Mūžīgā» franču karbonāde

- Klienti allaž ir slavējuši «Bērzi» ēdienkarti.

- Es cenšos, lai tā būtu. Esot kādās kafejnīcās, nereti noskatu kaut ko jaunu, interesantu. Negribas arī, lai ēdieni atkārtotos. Eju pa veikalu, ieraugu kādu interesantu produktu un domāju, kā es to varētu pasniegt. Sapērkos, un kopā ar pavāri tad eksperimentējam. Tāpēc arī mani savulaik nogurdināja banketi, kad viss jāizdomā pašai, jo es tā nevaru: atvest produktus, iedot virtuvē, lai tad pavāri tur ņemas. Man pašai viss jāizdomā un jāseko līdzi. Es citādāk nevaru.

Arī kompleksajās pusdienās bērniem ir izvēle, šķiet, mums vienīgajiem Latvijas skolās. Man galvenais ir, lai bērni būtu paēduši. Citādi – uzliek viņiem uz galda to vienīgo, kas ir kompleksā, viņi neēd, un viss aiziet atkritumos. Un pašvaldība maksā par neko. Man kā mātei tak sirds nav mierīga, ja bērns nav paēdis. Bet mūsu ģimnāzijā no trīssimts ēdājiem atkritumos aiziet labi ja pusspānis. Arī nometņu laikā, redzot tukšos šķīvjus pēc maltītēm un uzklautos daudzos paldies, ir tāds gandarijums! Tad ir stimulē strādāt.

- Tev ir savs «firmas» ēdiens?

- Zinu, ka skolas bērniem tā ir franču karbonāde. Tikai to, un viss! Bija pie mums konkursa «Gudrs, vēl gudrāks» rīkotāji, un viens no «gudriniekiem» atveda

viņus pusdienot, ieteikdams: «Es katru dienu ēdu franču karbonādi ar kartupeļiem un mērcīti!» Cieņīgi ēda un bija priecīgi. Turklāt piedevās bērni var izvēlēties dažādus salātus, un parasti viņi izvēlas nevis vienu, bet vairākus, jo šāda iespēja ir. Vecāko klašu skolēni pat ņem kartupeļus ar gaļas mērci, kotleti un vēl karbonādi klāt. Tāda, lūk, izvēle! Arī mazie jau no lielajiem noskatījušies: karbonādīti ar salātiem. To karbonāžu klapēšana gan līdz šim bija pamatīgs darbs – savas trīs stundas, un skanēja pa visu skolu. Taču tagad ir iegādāts aparāts, ar kuru tās divsimt karbonādes «izrullē» 40 minūtēs.

Desertā ļoti iecienīts ir zemeņu krēms ar vaniļas mērci. Taču to vairs gandrīz netaisām, jo vajag dikti daudz: visiem trīssimts ēdājiem to nevar dabūt gatavu.

- Kas tev visvairāk traucē strādāt?

- Tad, ja man dzīvē kaut kas ir ne tā, kā vajadzētu... Ja mājās ir problēmas, tad neveicas nekas. Un arī dažkārt darbinieku attieksme: vienkārši neierodas uz darbu vai piezvana tikai no rīta, ka nebūs. Ko man tad darīt? Jā, eju pati mizot kartupeļus, bet man taču arī savi darbi darāmi... Tā mēs visi te «ņemamies». Galvenais jau ir komanda, un tā tagad ir diezgan stabila.

Traucē arī tas, ka tādi mazie uzņēmēji kā es atbalstīti netiek. Piemēram, man par apkuri jāmaksā astoņi procenti no visas skolas apkures, bet man platība ir tikai 160 kvadrātmetru. Manuprāt, tas nav pareizi.

Motivācija strādātpriekam

- Un kas spēj iepriecināt?

- Nesen, uzņemot ģimnāzijas jaunus septītklasniekus, viena meitene gandrīz vai ģība no prieka: «Es tiku ģimnāzijā!» Un dzirdēju vecāku sacīto: «Laimīgie,

jūs varēsiet garšīgi ēst!» Tas dod man stimulu.

Arī par laiku, kad pagājušajā gadā vienu mēnesi ēdināju Dobeles slimīcu, man ir liels gandarijums. Strādāju gandrīz vai «dienakts režīmā»: vedu brokastis, pusdienas, vakariņas. Apjoms bija ievērojams. Bija milzīgs pārsteigums, kad slimnīca pasniedza man Atzinības rakstu par šo atbalstu viņiem grūtajā laikā. Izjūtas bija tādas, it kā nezin kādā loterijā būtu vinnējusi. Jutos tik ļoti pacilāta, un joprojām to izjūtu kā sava darba augstāko novērtējumu. Tad varu strādāt ar prieku. Un, kamēr veselība atļaus, es skriešu. Jo man nav, kas mani aizvietotu. Manā vietā šo darbu neviens nedarīs. Bet tas ir mans, un man tas patīk. Kas jādara, tas jādara.

Ar jaunu auto – diezin vai

- Šķiet, nekāda lielā peļņa šajā biznesā nesanāk?

- Skaidrs, ka nē: nomas maksa, nodokļi jāmaksā, un nevienu neinteresē, ja skolā ir brīvlaiki un ēdnīcas telpas tajā laikā netiek apsildītas. Labi, ka stabils ienākums ir par skolēnu brīvpusdienām un krīzes centra ēdināšanu. Bet man ir gandarijums, ka es visu varu samaksāt, un daru to ar prieku un atvieglotuma izjūtu. Izzīnot var, bet ar pavisam jaunu mašīnu es nez vai braukšu.

- Paldies par sarunu! Lai izdodas ar visu tikt galā!

Sarmīte Rone
Autores foto

MAF
Mediju atbalsta fonds
Projektu finansē Mediju atbalsta fonds
no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem
Par lappuses saturu atbild raksta autors